

Folkemøderne i Næstved blev afholdt fastelavnsmandag i årene 1916-1925, arrangeret af Foreningen af Indbydere til Folkemøder i Sydsjælland.

Møderne begyndte med gudstjeneste i Sct. Mortens kirke, efterfulgt af taler i Industribygningen på Jernbanegade.

De sydsjællandske folkemøder var iværksat af forstander Emil Dam, Brøderup højskole, og provst Hans Peter Meinertsen, Mern. De bød som regel velkommen og afsluttede møderne.

Nedenfor opsummeres talerne.

6.3. 1916 Professor **H. C. Frederiksen**, Vallekilde, talte om den frie, personlige og lystbetonede skole.

Provst **H. P. Hansen**, St. Fuglede, talte om forskellen mellem egoisme og opofrelse, i høj grad set i lyset af den igangværende verdenskrig.

19.2. 1917 Forstander **Stig Bredstrup**, Jonstrup seminarium, talte om filisoffen, professor Sophus Heegaard, som livet igennem var sin egen kantede person.

Valgmenighedspræst **Carl Koch**, Ubberup ved Kalundborg, talte om ønske og bøn, men talen er ikke refereret.

11.2. 1918 Provst **Claus Christian Hjortkjær**, Lyngby, talte om at se Jesus.
Pastor **Laursen**, Kristrup, talte om statens kolde hånd og folkets varme hjerte

3.3. 1919 Mødet var udsat pga. den spanske syge, men nu fyldtes Industribygningens teatersal.
Pastor **Jørgen Falk-Rønne**, København talte om lyst og mørkt, godt og ondt, ussel mammon og skuffelse over, at forholdene ikke er blevet bedre efter krigen.

Provst **Hansen**, St. Fuglede, talte om, at den kristne tro ikke er et regnestykke, men et lovestykke.

11.5. 1920 Dette møde var udsat til maj måned pga. den spanske syge.
Biskop **Ostenfeldt**, København, talte om troende og ikke troende soldater, samt om kirken skal gå en indadvendt eller udadvendt vej.
Provst **Claus Christian Hjortkær**, Lyngby, talte om bevidst at leve i nuet.

7.2. 1921 Pastor **Ivar Hansen Thomsen**, Birkerød, talte om sin hjemegn ved Kongeåen med de grundtvigske og indremissionske vækkelser, men også med hjertevarme i hjemmet.

Pastor **Hans Janus Kring**, Stege, talte om at der ingen fare er, når det onde føles ondt, men når det onde opfattes som rigtigt, har det onde nået sin hensigt.

27.2. 1922 Forstander **Dalsgaard**, Sorø Højskole, talte om valutauro – herunder at alle værdier ikke er konstante, samt om at arbejde for at udfylde sin plads og skabe noget.

Pastor **Lundby**, Vemmelev, talte om et besøg i studietiden hos den norske ateist Bjørnstjerne Bjørnson og den indremissionske Christoffer Bruun.

12.2. 1923 Forstander **Povl Hansen**, Vallekilde Højskole, talte ud fra det gamle sagn om kongesønnen Halling "Hvad er det at være menneske?"

Pastor **Johs. Fog-Petersen**, Vaalse, talte om Søren Kirkegaard og Grundtvigs selvskevne gravskrifter.

3.3. 1924 Forstander **Uffe Grosen**, Vallekilde Højskole, og Pastor **Severinsen**, Bringstrup, holdt tale, men der er ikke fundet avisreferater.

23.2. 1925 Forstander **Hans August Rosendal**, Lyngby, talte om Grundtvig som politiker. Han tilhørte ikke noget parti, men blev med tiden mere og mere frisindet.

Pastor **Lundby**, Vemmelev, talte om at finde hvile i den enfoldige kristentro.

Mødet i 1925 blev det sidste Fastelavnsmøde, afholdt af Indbyderforeningen.

Industribygningen 1917
(efterfulgt af Kvickly og Kobberhjørnet)

Sct. Mortens kirke

6.3.1916

Folkemødet i Næstved
Mandag den 6. Marts
 (Fastelavns Mandag)

i Teatersalen begynder Kl. 2 med Taler af Professor H. C. Frederiksen, Vallekilde og Provst H. P. Hansen, St. Fuglede.

Imellem Talerne ¼ Times Ophold. Adgangen og Sange betales med 35 Øre.

Forening af Indbydere til Folkemøder i Sydsjælland.
 Dam, Brøderup, Mejerisen, Mern, Arnholtz, Næstved.
 Povl Andersen, Ambæk, Andreassen, Fodby, J. Bendisen, Bonderup.
 P. Christensen, Skibbinge, Christiansen, Staunstrup, Dahl, Lærer, Dyrlev.
 P. Frandsen, Dysted, Halse, Vordingborg, J. Hansen, Abbednæs.
 Martin Hansen, Kyse, Rs. Jensen, Ugledie, Jørgensen, Præst, Kallehave.
 Peter Jørgensen, Trælløse, A. Larsen, Lundby, J. P. Larsen, Ring.
 J. P. Larsen, Lille-Næstved, P. Larsen, Østergaard, Ørsløv, Lørck, Næstved.
 J. Madsen, Baarse, M. A. Madsen, Nedervindinge, Nielsen, Lærer, Hyllinge.
 Nielsen, Lærer, Menstrup, H. P. Nielsen, Karrebækstorp.
 J. Nielsen, Eskildstrup, Karl Nielsen, Rislev, Ole Fr. Olsen, Blangsløv.
 Petersen, Redaktør, Præstø, H. Petersen, Sværdborg, Rs. Petersen, Busebjerg.
 Rs. Petersen, Sipperup, Petersen Schmidt, Lille-Næstved. (4)

Præstø Avis den 2.3.1916

Præstø Avis den 7.3.1916:

Fastelavnsmødet
i Næstved.

Taler 1: Professor H. C. Frederiksen, Vallekilde

[http://www.denstordanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/Skolebestyrer/H. C. Frederiksen](http://www.denstordanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/Skolebestyrer/H._C._Frederiksen)

Taler 2: Provst H. P. Hansen, St. Fuglede

446 betalende voksne deltagere a' 0,35 kr.

H. C. Frederiksen

Det første af de Møder, som Indbyderne til Folkemøderne i Mogensrup havde indbudt til Fastelavns Mandag i Teatersalen i Næstved, havde vundet en Tilslutning, der vidnede om, at Indbyderne har handlet rigtigt i at udbide Rammerne fra de tidligere Møder.

Da Mødet ved 2-Tiden aabnedes, var alle Pladser i Teatersalen og paa Ballonen besat, saa der vel var, som meddelt, modt 4-500 Mennesker.

Forspandert Dam, Brøderup, bød paa Indbydernes Vegne velkommen og gjorde Rede for, hvoreledes dette Møde var en Fortsættelse og Udvikelse af Folkemøderne i Mogensrup.

Derimod at skulle virke som en Konkurrence til de smaa Møder hjemme omkring i Forsamlingshuse, som der havde været udtalt Bægt for, troede han, de vilde overligere øge Kundskabstrangen. Saa de vilde øge Tilslutningen til de andre Møder.

De store Møder havde endvidere været Berettigelse deri, at de styrker Fællesskabsfølelsen om alt det bedste, man havde at leve for som samfide og kristne, og det haabede han ogsaa, dette Møde vilde bidrage til.

Efter Sangen „Velkommen, Værte!“ gav han Ordet til Mødets første Taler,

Professor H. C. Frederiksen, Vallekilde,

Professoren indledede med at udtale, at han gerne vilde lære sine Tilhørere at se stort paa Begrebet Skole, vise dem, hvor højt og herligt Livet kan leves indenfor den danske Skoleverden, og endelig pege paa, hvad man maatte vente sig af højt og stort af Skolelivet i Fremtiden, hvad i hvert Fald han saa som Ideal, der maatte stræbes imod.

Dette Ideal er, som alle, der kender Professorens, ved, den frie, personlige Skole — i Modsætning til i. Eks. den nuværende Latinskole.

Dette skildrede Professorens ved at gengive Hovedtrækkene af sin Skolehistorie „Gunder“, der fremstiller denne unge Piges Udvikling under Undervisningen i den gamle Landskole og i Latinskolen, til hun og hendes Værelse, der bliver hendes Mand, naar frem til at bygge den ideelle Skole.

Professorens smukke og poetiske Billeder heraf, der i Hovedtrækkene er hans egen Livshistorie, fulgtes af en opmærksom Tilhørertreds, der sluttede sig til den Tale.

Forspandert Dam bragte Taleren.

Ind i sin Historie stiftede Professorens mange træffende Bemærkninger om Skole og Undervisning, men saaledes som hans Foredrag var tilrettelagt, egnede det sig ikke til Billeder i Referat.

Livets Værdi.

Efter en kort Pause fortsattes Mødet med en Tale af

Provst Hansen, Fuglede.

Provsten vilde i sin Tale prøve at svare paa Spørgsmaalet om Menneskelivets Værdi, et Spørgsmaal der uvilkaarlig rejser sig i en Tid som vor, hvor der ødsles saa forfærdeligt med Menneskeliv som ingenstunde.

Ganske umiddelbart svarer man: Jo, Livet er den højeste af alle Værdier, da alt er forbi, naar Livet er tabt.

Det behøver nu ikke at være det under alle Forhold. Den højeste af alle Værdier er Mennesket selv. Mennesket og Livet er ikke det samme. Et Menneske kan meget vel redde sit Liv og dog sætte sig selv til, eller sætte Livet til og derved redde sig selv.

Alle, der lever paa den moderne, gubløse Anskuelse, vil sikkert gøre gældende, at Livet er det højeste af alt, og at vi derfor maa gøre alt for at redde det og gøre det saa behageligt som muligt. Det hænger sammen med, at denne Anskuelse intet har med Evigheden at gøre, men kun Timeligheden.

Men ved at hæbde denne Anskuelse lukker man op for noget af det fejgeste, plaliede og nederdrægtigste i Livet og sætter Bom for det ædleste og bedste i Verden.

Det kan lyde som en mærkelig Tale i denne Tid, men det, der sker rundt om paa Europas Balpladser, er netop en Følge af, at Nordens Mennesker har ladet sig

berøbe Evigheden og kun leber paa Timeligheden. Man har opelsket **Egenkærligheden** i **Evropas** Folk. De er i høj Grad blevet materielliseret. Det er Krigens sande Marsag, naar alle Diplomaternes Løgne og forlorne, gubelige Talemaader bliver lagt til Side.

Det er det, der er udtrykt af Tyfkerne i deres Krav om en Plads i Solen, eller, som det er sagt paa Dansk, „at faa Plads ved Traget“.

Dette hænger sammen med den moderne, gudløse Kultur, hvormed der har været prælet saa meget, endog som det eneste Middele til Verdensfreden. Denne Kultur er kun en kaldet **Grav**, og den er Grundten til, at denne Krig er saa djævelskændet, thi meget af denne Kultur kan ligesaa godt bruges i det onde som i det godes Tjeneste. Nu skulde man tro, at man var færdig med den gamle Tale om Kulturen, men den vil sikkert komme igen, saasnart Krigens Krudtdug er forsbunden. Det kniber allerede for nøgen at være tabt.

At der vilde ske en Ulykke, et Sammenbrud, at **Babelstaarntet** vilde styrte sammen, har været at forudsæ, men ingen havde anet, at det vilde blive en saa frygtelig Katastrofe.

Saaat **Evropas** Folk ikke andet at lebe paa end det, der har fyldt Hjærterne i den sidste **Menneskealder**, saa kommer der et **Magnarol** over Verden igen, og det bliver forfærdeligere endnu end det, vi nu har. Jo mere vi faar af den moderne Kultur, jo mere gror **Roddykklærerne**.

Der er en afgørende Forskel paa Krigens selv, og det at staa i de kæmpendes Rækker. Krigens er et Udtryk for det onde, for **Egenkærligheden**, der brutalt søger sit eget og tramper alt andet ned, medens det at staa i de kæmpendes Rækker kan være Udtryk for lige det modsatte, for **Kærligheden**, for at ville give sit Liv hen for en Sag.

Hvor forfælligt Krigens kan forme sig, ser man ved at sammenligne Soldaten, der ofrer sit Liv ude i Skyttegraven, og saa Direktøren, der sidder hjemme i sit Kontor og kun er optaget af at udnytte Krigens til at strabe saa mange **Millioner** til sig som muligt, sler det end paa Bekostning af hele det øvrige Folk.

For at maale Livets Værdi, vilde Taleren se det i tre Forhold: Forholdet til Gud, til Folk og **Fædreland** og til vor næste og nærmeste.

I det første Forhold kan Livet ikke være den højeste Værdi. Det ses alene deraf, at en af Grundpillerne i **Kristendommen** er, at en gav sit Liv for at frelse Verden og dermed viste, at Livet ikke er det højeste. **Fristerens** Røst til Herren led „spar Dig selv“, men havde han lydt den, havde han tabt sig selv og Verden. Den Røst er **Djævelens** og drager nedad, medens **Guds** Røst siger „gib dig selv“, og drager opad. Det vælger Herren, hver Gang han staar for Valget, og derfor blev han Verdens **Frelser** og bandt sig selv.

Hvad der gjaldt **Frelseren**, gælder for alle, der vil følge ham. Naar de sparer sig selv, taber de, men naar de sætter Livet ind, vinder de. Det vidner **Apostlenes** og alle **Martyrernes** Død og alle de store **Kirkefædres** Liv.

I Forholdet til **Folk** og **Fædreland** kan man træffe den Anskuelse, at det forfærdeligste og taabeligste vilde være at sætte Livet ind herpaa. Men det er kun ved at vende om paa alle Værdier, saaledes som det en Gang blev sagt fra den Side: Der vilde ikke gaa store Værdier tabt, selv om Danmark gik op i en stor Nation. Det er Udtryk for **Trangen** til at vende tilbage til „**Egyptens** **Roddyktheder**“. Det er ikke **Kærlighed** til Folk og **Fædreland**.

I dette, ille at ville kræve noget Offer af den enkelte, kan synes at ligge en vis **Kæmpehed**. Men samtidig ser man fra den Side med **Uegyhedighed** paa, at **Masser** af **Mennesker** gaar til Grunde i **Drukten** og **Ufærdighed**, ja er endog gennem dertil indrettede **Ordførere** og **Blade** med til at stubbe flere derud. Vilde man være med i **Kampen** mod dette, vilde vi begynde at forslaa hinanden og kunne hjælpes ad at skabe saadanne Forhold, at ingen behøvede at sætte sit Liv ind for **Fædrelandet**. Her bekræftes det gamle Ord: **Frygt** ikke dem, der slaaa Legemet ihjel, men frygt hellere dem, der fordærber **Sjæl** og **Legeme** i **Selvede**.

De, der vil gaa udenom, har ille den største **Kærlighed** til Livet,

idertimod. Det Folk, som sover fra det hele, gaar, maaste uoverbidst, i **Dom** og **Undergang**, medens det Folk, hvis **Sjæl** er vaagen, vil bevare sig selv, trods alt. Tænk paa **Belgiere**. Selv om deres **Landsgrænser** slettes, er det kun **Folkelegemet**, der dør, medens **Folkesjælen** vil lebe, og den Dag vil komme, da **Folkelegemet** genopstaar **friskere** og **herligere**. Eller tænk paa **Sønderhyderne**, deres **Folkesjæl** er sandelig heller ille præbt.

Og som det er med **Folkene**, er det med det enkelte **Menneske**. Det er en **Misforstaaelse** at tro, at den, der altid vil spare sig selv, sætter Livet højt, **tværtimod**, der ser man oftest Livet slængt hen ved **Renover** og **Strikke**.

Kun naar man har **Forstaaelse** af Livets Værd, kan man sætte det ind for en Sag.

Ogsaa i vort Forhold til vor **Næste** og **nærmeste** vil vort Liv være præget af, hvilket vi leber paa: At spare sig selv eller at give sig selv. Der er ille den **menneftelige** **Følelse**, uden at den præges deraf. Det, at give sig selv, faar vel sit **smukkeste** Udtryk i **Moderkærligheden**, og finder sit **Vængbillede** fra det andet **Standpunkt**. Dette giver sig Udslag i **Evropas** **overkultiverede** Folk med de **barnløse** **Uegteskaber**, fordi Kvinden vil undgaa at sætte Livet ind, paa at føde et **Menneske** til Verden.

Det direkte **Valg**, saaledes som vi ofte træffer det **fremstillet** i **vores** store **Digterværker**, bliver de fleste af os vel sparet for, men hver Dag staar vi overfor **Valget** mellem de to **Principper**, og hele vort eget Liv, vort offentlige Liv, **Politik**, **Handel** og **Vandel** præges af, hvad vi vælger.

Vælger vi „at give os selv“, forstaar vi, at Livet, hvor kostbart det end er, ille er det dyreste, men at den højeste Værdi er **Mennesket** selv.

Kort forinden **Provst** **Hansen** var færdig med sit **Foredrag**, maatte en **Del** af **Forsamlingen** brøbe op for at naa **Præstetoget**.

Forstander **Dam** bragte i dette **Ophold** paa **Forhaand** **Provsten** sin og **Forsamlingens** **Tak**, ligesom har **takkede** for den store **Tilslutning** til **Mødet**.

Provst **Hansen** **affluttede** derefter sit **Foredrag**, og **Mødet** **sluttede** med **Sangen** „**Allid** **fredelig**, **naar** **du** **gaar**“.

19.2.1917

Foreningen af Indbydere
til
Folkemøder i Sydsjælland

indbyder herved til **Møde Fastelavns Mandag, d. 19de Februar, Kl 2 Eftm., i Teatersalen i Industribygningen i Næstved**, hvor Valgmenighedspræst Carl Koch, Ubberup, og Seminarieforstander Stig Bredstrup, Jonstrup, taler.
Adgang 50 Øre.

NB. Gudstjenesten i Sct. Peders Kirke, der var bestemt til at afholdes om Formiddagen, **udgaar** paa Grund af indtraadte Forhold.

P. F. V.
Emil Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende den 14.2.1917

Taler 1: Valgmenighedspræst **Carl Koch**,
Ubberup v. Kalundborg
http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Kirke_og_tro/Pr%C3%A6st/Carl_Koch

Taler 2: Forstander **Stig Bredstrup**, Jonstrup seminarium
http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/Seminarie_forstander/Stig_Bredstrup

387 betalende voksne deltagere a' 0,50 kr.

Carl Koch

Næstved Tidende den 20-21.2.1917:

Fastelavns mødet
i
Næstved.

—

Folkemødet i Næstved Fastelavns-Mandag, hvortil „Foreningen af Indbydere til Folkemøder i Sydsjælland“ havde indbudt, havde ligesom Mødet i Hjor samlet fuldt Hus i Teatersalen.

Forstander D a m, Brøderup, bød velkommen og gjorde rede for de Ændringer i Mødets Program, som var nødvendiggjort ved de ny væsentlige Forhold.

Han indledede derefter Mødet med at udtale Haabet om, at den Ålvor, der nu prægede Stillingen, maatte bevirke, at vort Folk ogsaa optraadte med den fornødne Ålvor og lod Maslerader og andre lette Spørøjsler fare. Et Møde som dette kunde vi derimod alle trænge til for at faa sjælelig og aandelig Bærekraft til at tage, hvad der kom, og det haabede han, det vilde bidrage til.

Derefter talte Seminarieforstander Stig Bredstrup, Jonstrup, og efter et kort Ophold Valgmenighedspræst Carl Koch, Ubberup.

Nærmere i næste Nr.

Seminarieforstander Stig Bredstrup

talte om Professor Sophus Heegaard og gav en livlig og beaaudet Skildring af denne ejendommelige Tænker og Videnskabsmand, hvis Tilslutning til Kristendommen i Begyndelsen af 80'erne vakte saa stor Opstigt. Taleren havde som ung selv siddet ved Heegaards Lærestol, og hans Skildring af denne var stærkt personlig og præget af den Taknemlighed, han, som alle Heegaards Lærlinge, Livet igennem har næret til den gamle Lærer, og med en Understrøm af d'js Alvor i Medfølelse med den tunge Skæbne, der ramte den gamle, ensomme Mand.

Sophus Heegaard var født 19. Febr. 1835 i Slangstrup og blev tidlig d'ns indesluttede, sære og kantede Mand, han vedblev at være hele Livet. Efter sin Faders Dødsle studerede han Teologi, men saa snart han havde taget Embedsexamen, kastede han sig over Filisofien og blev 1875 Professor i denne Videnskab. Han var i mangt og meget en ensom Mand, der havde va'rfelligt ved at slutte sig til noget Parti, men hævede sit eget Standpunkt. Paa mange Maader stod han videnskabeligt Gennembrudets Mænd nær, men hørte dog alligevel ikke rigtig til deres Selskab.

Og'aa Højskolerne, der i disse Aar havde deres Blomstringstid, stod han ensomt overfor med store Betænklichkeiten overfor det grundtvigiske Skolesystem, idet han se'ggede for, at Højskolerne vilde forsøge at komme uden om Arbejdet gennem Stenninger og Følleser. Dog erkendte han og høje sig i Grønbighed for Højskolernes Bet'ning.

I mange Maader var han en bitter og sarkastisk Mand og hippede gerne til menneskelige Fjæl, Lumbenhed, Forlorenhed.

De dybeste Spor fattede han sig som Lærer for de unge Studenter i deres første Universitetsaar. Indtrængende indstærpede Heegaard de unge selv at arbejde sig frem til en selv-erhverbet Overbevisning og ikke leve paa Andenhæand. Selv var Heegaard langt fra den Tritænter, man har gjort ham til, men var en „Søger“ med d'js Respekt for enhver religiøs Overbevisning. Men han stode paa i sin Videnskab at have en sikker Tilslugt i al Sorg og Modgang, indtil den Dag kom, da Missionerne herom brast og han lærte at vende sig andet Steds hen.

Det skete i 1880. Da blev han syg og maatte foretage en Retractionstrefe til Italien. Under denne mistede han en ung Datter, der hode under et Dphø'd i Florentz. Dette blev et tungt Slag for Heegaard og alt syntes i den Tid at være ramlet sammen for ham. Altid havde han bestæftiget sig meget med Tænterne om Døden, nu fik han den selv i Hænde, da den berøbede ham hans tæreste Stat. I denne Nød greb han, som han selv bekendte, til Kristendommen, der for saa mange andre ogsaa har været det sidste Rodanker. Dette, at denne bekendte Videnskab'smand sluttede sig til Kristendommen, vakte i de Tider stor Opstigt og er bleven forklaret paa mange Maader, sidsst — og mindst tiltalende — af Professor Rousing, der blot deri saa et Udslag af en Hjerneblødning. Men der er ingen anden Forklaring end den, Heegaard selv har givet i den berømte Fortælle til 2. Udgave af hans Opdragelseslære.

Heegaard hode 1884, snart glemt som Videnskabsmand, men mindet af mange i Landet, hvis Liv vilde have været fattigere uden ham.

Efter et Dphold fortsattes Mødet med en Tale af

Carl Koch,

U b b e r u p,

om „Dnsfe og Bøn“, om Muligheden for i Bøn at bringe sine Dnsfker frem for Gud.

Foredraget ønskedes ikke refereret, og egnede sig heller ikke til saadan Gengivelse.

Som Forstander Dam bag efter udtalte, ejer Carl Koch i sjælden Grad Evnen til at tale „jævnt om alt det høje“, og dette prægede i høj Grad denne hans Tale, som han sluttede med Bønnernes Bøn.

Forstander Dam bragte begge Mødets Ordførere sin og Forsamlingens Tak og sluttede med Dnsfet

om at samles igen ad Aare i lige saa stort Tal som ved dette Møde.

Dam oplyste, at Næstformanden for den indbydende Forening, Pastor Mejnertsen, Mern, ved Sygdom var forhindret i at være til Stede, og blev bemyndiget til at bringe ham en Hilsen fra Forsamlingen.

11.2.1918

Fastelavnsmødet i Næstved

begynder **Mandag den 11. Februar**, Kl. 11 $\frac{1}{2}$, med Guds-
tjeneste i St. Peders Kirke, hvor Pastor Meinertsen prædiker
og Pastor Knudsen holder Altergang.
Derefter **Møde i Teatret** Kl. 2 $\frac{1}{2}$, hvor Pastor Laur-
sen, Kristrup, og Provst Hjortkjær, Lyngby, taler.
Adgang 10 Øre.
Emil Dam. Meinertsen.

Præstø Avis den 5.2.1918

Taler 1: Pastor **Laursen**, KristrupTaler 2: Provst **Claus Christian Hjortkjær**,
Lyngby

<http://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=provst%20hjortkj%C3%A6r%20lyngby&source=web&cd=1&ved=0CB8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.soranerarkivet.dk%2Fforum%2Fattachment.php%3Faid%3D409&ei=BJl-VJ60JIXvaJuQvgvP&usq=AFQjCNE654Ih79Pt11OPIZ9jSFIGBz09IQ>

301 betalende voksne deltagere a' 0,50 kr.

C.C. Hjortkjær

Præstø Avis den 13.2.1918:

Fastelavnsmødet i Næstved.

Skont det daarlige Ve'r og de vanstelige Trafikforhold nok havde afholdt mange fra at tage til Møde, havde Fastelavnsmødet i Næstved i Mandags dog god Tilslutning, og under gunstigere Forhold ad Mære vil Tilslutningen sikkert blive endnu større, saa Indbyderne — og Deltagerne ikke mindre — sikkert i Fremtiden vil saa samme Glæde af Møde i Næstved som de andre store Føllemøder i Sydjylland.

Efter Guds-tjenesten i Kirken samlede man om Eftermiddagen i Teatersalen, hvor Forstander Dam bød velkommen. Han mindede om de bevægede Tider, vi levede i, hvor, som det hedder i en af Grundtvigs Sange, „som et Lagen det gaar under alt, hvad bestaar“. Da gælder det om at saa Guds-tjeneste paa en klippegrund, hvor vi kan føle os rolige selv under Verdenkrigens Vaabenbrag, og det var hans Enste, at Deltagerne ved dette Møde maatte saa nogen Hjælp ogsaa hertil.

Efter Sangen „Man siger, Livet har bange Står“, talte derefter

Provst Hjortkjær, Lyngby.

Det Onste, nogle Gæstere en Gang udtalte overfor en af Apostlene om, at de gerne vilde se Jesus, ligger som en Trang hos alle Mennesker, ganske selvfølgelig hos alle troende Mennesker, men naar man kommer igennem alle Lag, findes den ogsaa hos de saakaldte ligegyldige, og det dukker ogsaa hurtigt frem hos Hedningerne, saa snart de hører noget om Kristendommen. Det ligger i, at Menneskene er skabt i Guds Billede, og at de ikke aldrig kan helt udvises.

Derfor gælder det for de Kristne at male Jesus Kristus saa lyslevende, at alle Mennesker kan komme til at se ham. Det kan ske paa mange Maader. I en vis Forstand kan man godt have nogen Hjælp i rent ydre Billeder, saaledes som vore Kunstnere har opfattet Jesus, og derfor maa vi takke ogsaa derfor, om end det ikke er særlig denne Vej, der tænkes paa. Nogle mener, at man bedst lærer Jesus at se gennem Ordet i det nye Testamente eller som det ligger i Forhødselsen om ham, og det er rigtigt, at der igennem har mange faaet en vellykket Hjælp. Men der er en tredje Maade, der er den oprindelige og derfor den bedste; den, hvilket Jesus selv anviser: at møde ham i Menigheden, hvor han selv vil være til Stede, ikke blot usynlig, men ogsaa deri, at han, som han siger, vandrer i de Mennesker, der tror paa ham. Derfor har selvfølgelig ogsaa alle i Menigheden et stort Ansvar for, at det Billede, man faar at se af Jesus gennem deres Færd, bliver det rigtige, og hertil kan man udmærket saa Hjælp gennem de andre nævnte Midler.

Thorvaldsen har saaledes ved sin skønne Kristus-Skulptur i Frue Kirke givet et skønt Billede af Jesus som den, der bærer Menneskenes Byrder, efter Ordet: Kommer hid til mig alle I, som arbejder og er besværede. Desværre er det saaledes i vore Dage, at mange af dem, der arbejder haardest, ikke ser Jesus, men vender sig bort fra ham. Her er en alvorlig Op-gave, som ingen Kristne kan tage sig let, men som det vilde være noget af det bedste at sætte Livet ind paa at løse. Hvor længe vil det vare, inden der inde fra disse store Skarer kommer nogen, der kan hjælpe deres Brodre til at se Jesus.

Et andet Billede, der maa drages frem, er Jesus som Synderes og Soldates Ven. Det er ikke altid let at forstå Jesus som saadan eller at se sig selv i det Lys, at det netop er som Synderes og Soldates Ven, at man tænker til Jesus. Og dog har vi alle noget at gøre derimod. Jesus ser ikke efter det

høre, men det indre Menneske, og der er det jo, som en gammel Provst sagde til en Forbryder, der kom til ham: Sig frem, du kan dog ingen Synd nævne, uden at jeg har kendt dens Anslag i mi: Hjerte. Og dog, trods al Synd, ser Jesus Guds Billede hos ethvert Menneske og kan derfor hvide sig til som Synderes Ven, og saadan maa vi ogsaa lære at se ham og tage imod ham. Billedet af ham er Jesus paa Golgathas Kors, forsfættet for vore Synders Skyld.

Endelig maa vi se Jesus som den gode Hyrde, han, der er kommet for at frelse det fortabte. Den store Kærlighed i Jesus Hjerte er det største, vi kan møde, den har — hvor forunderligt det end kan lyde i denne haarde Verden — langt større Magt over os end noget af alt det haarde eller moraliserende. Om mon ikke Hyrden ofte er, at vi for lidt ængstes for, at noget skal gaa fortabt, og at der derfor ogsaa er for lidt Glæde over det, det bliver frelst. Derfor trænger vi netop til, at se Jesus som den, der vil forstaa os, vil løst os op og sørge med os, hvor Verden ikke forstaa os, og glæde sig med os, naar vi bliver frelst og oprejste.

„Fær mig Nattens Stjerne.“

Pastor Laursen, Kristrup.

holdt derefter et interessant Foredrag om Forskellen paa Stat og Folk, og kom derunder ind paa en Række Betragtninger over de store Begivenheder, der sker i Verden i disse Tider, idet han fremhævede, at en af de Ting, der syntes at skulle fremgaa som en af denne store Gærings Frugter, netop var Klarhed over Forskellen paa Staten som den materielle Magt, og Folket som en aandelig Kraft, den Forskel, der udtrykker i Sammenligningen: Statenskolde Haand og Folkets varme Hjerte. De, der kæmper for Folkets Ret, er i Pagt med det bedste, vi kender fra vor egen Historie og Kristendommen. Jesus stod netop altid som Modsatningen til den verdslige Magt, som han altid nægtede at bruge, hvor ofte han end blev fristet dertil, og skønt han kunde have opnaaet en jordisk Magt og Herlighed uden Sidestykke i Historien.

Ofte er Menneskene inde paa flette Beje og bruger alle Midler for en god Sag, men kunde der ud af Verdenskrigens Kaos komme en virkelig Folkenes Frigørelse, vilde det være en Binding og Lykke for Menneskeheden, og de mange Strømme Blod ikke være flydt forgæves.

Da Talegen udtrykkelig frabad sig Referat, skal vi ikke komme nærmere ind derpaa, men nøjes med denne korte Skitsering af Foredragets Hovedlinier.

Efter Foredragene sluttede Da m Mødet med en Tale til Dagens Talere, ogsaa i Kirken, og ligeledes til Tilhørerne, som han talte for, at de var mødt saa talrigt. Deri ligger nemlig ogsaa et Vidnesbyrd, at mange kommer sammen og vidner om, at de vil det samme og vil se af de samme Skilder.

3.3.1919

Fastelavnsmødet i Næstved

Mandag den 3. Marts begynder Kl. 11½, med **Gudstjeneste i St. Peders Kirke**, hvor Pastor Tollestrup prædiker og Pastor Knudsen holder Altergang.

Møde i Teatersalen, Kl. 3, med Foredrag af Provst Hansen, St. Fuglede, og Pastor Falk-Rønne, København.

Adgang 50 Øre.

Emil Dam. **Melnertsen.**

Præstø Avis den 26.2.1919

Taler 1: Provst Hansen, St. Fuglede

Taler 2: Pastor **Jørgen Falk-Rønne**, København
http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Kirke_og_tro/Pr%C3%A6st/J%C3%B8rgen_Falk_R%C3%B8nne

428 betalende voksne deltagere a' 0,50 kr.

Jørgen Falk-Rønne

Præstø Avis den 5.3.1919:

Fastelavnsmødet i Næstved.

Den Bysat, man af Denstn til den spanske Stge hode næret for, at Tilslutningen til Mødet ikke skulde blive ret stor, viste sig heldigvis ubesøjet.

Det viser sig, at den „Faste“, Folk nu har været under i længere Tid, har øget Trangen til atter at samles til gode jøkkelige Møder; i hvert Fald blev det et stort Møde i Mandags, idet alle Siddepladser i Teatersalen og Ballonen var besat, da man om Eftermiddagen samledes der efter Gudsstjenesten i St. Peders Kirke.

Forstender Dam, Broderup, bad velkommen og udtalte sin Glæde over, at Sygdomsforholdene tillod Afholdelsen af dette Møde.

„Jord i hvis Gavn.“

Pastor Falk Rønne

fil derefter Ordet som Mødets første Taler.

Fra Verdens Skæbne har der staaet en Kamp mellem to Riger: Lysets og Mørkets, det gode og det onde, og den vil vedblive at bestaa, til det ender med Guds og Lysets Sejr. Grænsen mellem de to Riger skal være klar og tydelig, saaledes som den er trukket op i de 10 Bud og Vjergprædiken. Men somme Tider kan det se ud, som Grænsen flyder ud i graat og

graat, og det har set forfærdelig sort ud og værre er det blevet i de sidste Aar under Krigen. Hvorledes har vi ikke set Jernis'en gaa af Menneskene, og det grusomme, vi fik at se under Krigen, maatte rykke en i Troen paa det godes Sejr. Det Strid af Gru og Rædsel, der steg op fra Krigen, maatte gaa en gennem Marv og Ben. Hvorledes er ikke de gamle Gærder revet ned og der er vendt op og ned paa Guds Bud under Krigen, som om al Grænse mellem godt og ondt var slettet ud.

Nu da Krigen er forbi, ventede mange, at der vilde komme en ny Retfærdighed, en ny Jord — men er der nogen, der tror paa det mere? Det er ikke Verdens Frelser, der kommer tilbage nu. Den Gud, der nu er ved at blive Verdens Gud, er Kong M a m m o n. Han regerede før Krigen og Lidsede Menneskene mod hinanden, og nu jidder han mere bred og mægtig end før, for nu skal det først rigtig behynde.

Det kommer over fra M e r i k a, Guldbets og dets Slavers Land, hvor alting vurderes i Dollars, Trupernes Land. Amerika, spørger man, er det ikke Fri' edens Land? Jo, og er der ikke Kunst og Litteratur, Skoler og Kirker derovre? Jo, de har det altsammen, men det er kun Forretning og altes Forretning. Og her hjemme efter er vi Amerikanerne fra godt vi kom. Alt bliver Forretning, medens de ar-ar ejdslojes graa Masse bliver større og større.

Det er ikke det, vi maa længes efter. Man kan ikke tjene både Gud og Mammon. Derfor er det ikke saa underligt, om vi Kristne en Gang imellem kaber Mødet.

Uden Trost eller Haab staaer vi dog ikke; den er at finde i den Vignelse, der fortæller om Minton Klodt Hveden. Den er netop fortalt til Trost og Beroligelse for Sind, der er bekymrede over at se al den onde Sæd gro Side om Side med Hveden. Gud lader det gro, men der kommer en Dommens Dag, hvor Ukrudtet skal brændes og Hveden samles i Lade.

Men vi maa bide paa Herrens Time, ogsaa naar vi ser ind i vore egne Hjerter og ser Ukrudt og Hvede gro Side om Side, og ogsaa der maa blive en rig Høst for Gud at samle i Lade.

„O, Kristlighed.“

Provst Hansen, St. Fuglede,

talte ud fra Ordet: „Troen er en fast Overbevisning om de Ting, som ikke ses“. Man kan have Overbevisninger paa mange af Livets Omraader, men de drejer sig om noget, man kommer til ad Forstandens og Slutningernes Vej. Det ejendommelige for Overbevisningen paa det religiøse Omraade, Troen, er, at den kommer man til paa en hel anden Maade. Troen er ikke Resultatet af et Regnestykke, men et Vovestykke. Deri ligger dens Styrke, men ogsaa Vanskeligheden. Der er mange Mennesker, der ikke kan gøre Troens Regnestykke, og ikke tør gøre Vovestykker. Det er mange Ting, der frister os til at komme til Troen ad Regnestykkets Vej. Det er vor Intelligens, som hæver os fra Dyrene, en Trang til at finde Mening og Sammenhæng i Livet. Men der er Omraader, hvor vi staar hjælpeløse og ikke kommer videre end Menneskene ved Tidens Gr, og det er netop overfor det store Spørgsmaal: Hvor kommer vi fra, hvorfor er vi her og hvor naar vi hen. Det kan vi aldrig saa besvaret ad Tankens Vej.

En anden Ting er det, at vi er Syndere. Ved Synden slides der paa vor Evne til at stole paa Gud. En tredje Ting er hele den kulturelle Udvikling, hvor det blot raar ud paa os klare sig her i Verden. Og meget Gudslobsfrænkleri binder i dette, at de ikke kan forlige det at tro og tænke. Mange strander paa, at de ikke kan forlige alt, hvad der sker paa Jorden, med at Gud er god, retfærdig og almægtig. Naar vi tager Tingene efter det hdre, gaar Regnestykket nemlig ikke op, og vi sæer ofte Besværet paa det modsatte af, hvad vi søger.

Troen er det Vovestykke, at love sig ud paa de 70,000 Fjerne Land, som S. Nierregaard taler om. Tro er en Sjertesag og lader sig ikke

Provst Hansen, St. Fuglede,

talte ud fra Ordet: „Troen er en fast Overbevisning om de Ting, som ikke ses“. Man kan have Overbevisninger paa mange af Livets Omraader, men de drejer sig om noget, man kommer til ad Forstandens og Slutningernes Vej. Det ejendommelige for Overbevisningen paa det religiøse Omraade, Troen, er, at den kommer man til paa en hel anden Maade. Troen er ikke Resultatet af et Regnestykke, men et Vovestykke. Deri ligger dens Styrke, men ogsaa Vanskeligheden. Der er mange Mennesker, der ikke kan gøre Troens Regnestykke, og ikke tør gøre Vovestykker. Det er mange Ting, der frister os til at komme til Troen ad Regnestykkets Vej. Det er vor Intelligens, som hæver os fra Dyrene, en Trang til at finde Mening og Sammenhæng i Livet. Men der er Omraader, hvor vi staar hjælpeløse og ikke kommer videre end Menneskene ved Tidens Gr, og det er netop overfor det store Spørgsmaal: Hvor kommer vi fra, hvorfor er vi her og hvor naar vi hen. Det kan vi aldrig saa besvaret ad Tankens Vej.

En anden Ting er det, at vi er Syndere. Ved Synden slides der paa vor Evne til at stole paa Gud. En tredje Ting er hele den kulturelle Udvikling, hvor det blot raar ud paa os klare sig her i Verden. Og meget Gudslobsfrænkleri binder i dette, at de ikke kan forlige det at tro og tænke. Mange strander paa, at de ikke kan forlige alt, hvad der sker paa Jorden, med at Gud er god, retfærdig og almægtig. Naar vi tager Tingene efter det hdre, gaar Regnestykket nemlig ikke op, og vi sæer ofte Besværet paa det modsatte af, hvad vi søger.

Troen er det Vovestykke, at love sig ud paa de 70,000 Fjerne Land, som S. Nierregaard taler om. Tro er en Sjertesag og lader sig ikke

De to Foredrag egnede sig ikke til Referat, og ovenstaaende maa heller ikke tages for et saadant, men blot en kort skematisk gengivelse af de Kammer, som begge Talerne udfyldte med deres dybe og alvorlige Forholdelse om Troen som det eneste sikre Fodfæste og Tilflugt over for alt i denne Verden, hvor alt ikke mindst for Tiden kan synes at være Kaos og Sammenbrud.

Forstander Dani brægte ved Mødets Slutning en Tak til de to Præster, der havde bidraget til den gode Gudstjeneste, og til de to Ordførere ved Mødet. De var ikke død under Krigen, men ogsaa endnu maatte vi sige med Grundtvig: „Som et Lagen det gaar under alt, hvad bestaar“. I saadanne Tider trænger vi til at faa Fodfæste paa det evige og usforanderlige, saaledes som Vidnesbyrdene har givet ved disse Møder.

Til Slut opfordrede Hr. Dom til at støtte Indsamlingen til Grundtvigs Hus, saa dette kan blive frigjort helt til Ungdomsarbejdet i København.

11.5.1920 (udsat mødedato)

Foreninger

Fastelavnsmødet

i Næstved

udsættes foreløbig paa Grund af den spanske Syge.

Paa Indbydernes Vegne:

H. P. Meinertsen.

Næstved Tidende den 11.2.1920

Mødet blev først afholdt den 11.5.1920.

152 betalende voksne deltagere a' 0,50 kr.

Næstved Tidende den 12.5.1920:

Taler 1: Biskop **Ostenfeldt**, København
http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Kirke_og_tro/Biskop/Harald_Ostenfeldt

Taler 2: Provst **Claus Christian Hjortkær**, Lyngby
<http://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=provst%20Hjortk%C3%A6r%20Lyngby&source=web&cd=1&ved=0CB8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.soranerarkivet.dk%2Fforum%2Fattachment.php%3Faid%3D409&ei=BJI-VJ60JIXvaJuQgvpP&usq=AFQjCNE654lh79Pt11OPIZ9jSFIGBz09IQ>

Harald Ostenfeldt

C. C. Hjortkær

Det kirkelige Møde

i Næstved.

Kirken og den ny Tid

var Emnet for Biskop Ostfeldts Tale ved det kirkelige Møde Tirsdag i Næstved.

Spørgsmaalet er, indledeede Biskoppen, om Kirken i den ny Tid skal være en arbejdende, missionsrende Kirke, der ikke blot holder Stansen, men ogsaa tager Offensiven med det Maal at gøre hele Menneskeheden til Jesu Disciple.

At vi staar i den ny Tid, viser sig ikke blot i ydre, teknisk Henseende. I den Henseende er vi jo kommet saa langt og ved hele Samfundsmasineriet gjort saa afhængige af hinanden, at vi maa spørge, om ikke det er Overkultur; i hvert Fald er det kulturelle Masineri saa fint mærkende, at det ikke taaler Indgreb deri, men let giver Tilbagelag. Men ogsaa i andre Henseende er vi inde i noget nyt. Vi tænker paa en hel anden Maade end vore Fædre og vurderer Tingene helt anderledes, tænkt f. Eks. blot paa det legemlige Arbejdes Værdi i Forhold til Handsarbejdet.

Vil Religion og Kristendom nu komme til at indtage en Plads i denne ny Tid, eller vil det blive lagt til Side som noget, der hørte den gamle Tid til, og som man er færdig med? Vil Kirken, ikke som Organisation, men som Mand og Magt være i Stand til at øve afgørende Indflydelse paa hele Samfundslivet, eller vil den blot blive henbist til den ene eller den anden smaa, snævre Kredse?

Ud fra en umiddelbar Trostforvisning vil mange svare ubetinget Ja herpaa, men selv om man deler denne Forvisning, gives dette Svar dog lidt for hurtigt og let uden ret Vurdering af de Banfælgigheder, der ligger for.

Kristendommen har i Tidernes Løb gjort sig gældende dels ved store, førende Personligheder og dels ved et stille MenighedsLiv, saaledes som vi navnlig kender det fra Menighedernes første Aarhundreder, og ad disse Veje maa den sikkert ogsaa gaa i Fremtiden.

Under Verdenskrigen blev der ofte rettet Angreb paa Kristendommen, for at den, skønt den nu havde virket i henved 2000 Aar, dog ikke havde bundfældt sig anderledes i Folkenes Liv, end at alt dette forfærdelige kunde ske. Og selv om Angrebene ofte kom fra Folk, der ikke var moralsk berettigede til at fremsætte dem, efterlod de dog en Bredde.

Faren i den ny Tid er ikke en stærk antitristelig Stemning — Angrebene var for en Menneskealder siden meget stærkere — men snarere en stor aandelig Slaphed og Ligeegyldighed. Virkelig Orebethed og Begejstring for Kristendommen mærkes der ikke meget til.

Et godt Indblik i Tidens Forhold til Religionen giver en svenst Bog med Referat fra de Forhandlinger, der førtes paa et stort Møde, hvor alle Anstuelser kom til Orde, og en engelsk Bog om Gæren og Religionen. Af det til denne indsamlede Materiale fremgaar det, at kun 10 pCt. af Soldataerne var virkelig Kristne, 10 pCt. havde Berøring dermed, mens de 80 pCt. var fuldstændig uden Berøring med organiseret Kristendom, som Engländerne udtrykker sig.

Det er Tal og Kendsgerninger, man ikke maa være blinde for.

Der er ogsaa lyse Ting at se paa. Der har ikke været saa mange betændende Kristne som i vore Dage, og Arbejdet og Offerwilligheden for Guds Sag har aldrig været større end nu. Men den aendelige Tilstand kan ikke bedømmes efter dette alene. Hvorledes staar det til udenfor disse Kredse? Der maa det desværre liges, at den gamle Erbsøddighed for Kristendommen finder man ikke meget af — kun paa et Omraade er den bevaret, i Stolen; der vil man overalt

Verden have Religionsundervisningen bevaret, saaledes som det til Tritenernes Overraskelse vilje sig eter Revolutionen i Tyskland, da man troede med eet Slag at skulle have den afløst.

At der dog er en vis religiøs Trang i Tiden, viser de mange spirituelle Tilløb, der skyder frem, selv om det er noget af et Brængbillede af sand religiøs Trang, og det kun er religiøs Uvrigenhed, der tilfredsstilles derved.

Evad der gælder et Menneske gælder ogsaa en Landsretning, at den for at virke og vinde maa eje Afgætte, ikke ved at jage derefter, men i Kraft af hele sin Væren. Det gælder ogsaa Kirken. Den skal ikke virke ved store Demonstrationer, men ved selve sin Eksistens. Paa den Maade vrede Jesus, og anden Vej gives overhovedet ikke.

Men der maa en grundig Selvprøvelse til.

For det første med Hensyn til Forkyndelsen, ikke saaledes, at der fires og slaas lidt af vift og her. Nej, vi maa tilbage til Jesus Kristus selv, og Forkyndelsen maa ske med ubetingede Respekt for Sandheden uden Hensyn til, hvordan den virker paa et større eller mindre Publikum.

Og dernæst med Hensyn til Liv og Efterfølgelse. Der tales saa meget om social Indflydelse fra Kirken, men det er ikke det, der skal begyndes med. Der maa personlig Grevethed til, saa kommer det andet med. Ingen af Kirkens store Stillinger har vel haft større social Betydning end Fronten af Afkæst, og dog har ingens Hærd været stærkere personlig præget end netop hans og uden Spor af direkte Sigte paa de sociale Reformere.

Der er 2 Græfter, Kirken i vor Tid maa være sig for. Den ene er en stadbundet Religiositet uden Kristendom, den anden er Kristendom uden Religiositet, en Lærelsesindom, uden Tilfredsstillelse for Hjertets Trang.

Den kristne Menighed staar nu overfor et stort Valg, om den vil føre en hyggelig, stille Tilværelse inden fire Vægge, eller den vil være lydlig mod det store Bud: at være Verdens Salt oglys. Som det hedder i Nabensbaringen: Se, jeg har stillet dig for en aaben Dør, som ingen kan lukke. Det gælder for Menigheden at se den og gaa ind ad den.

Et Par Udsagnelser er den dybe Velsættelse, som Kristne føler over deres egen Ringebed; den kan være meget frugtbar. Og dernæst er der Forkyndelsen, at Herren aldrig vil slippe sin Menighed.

Tiden for 100 Aar siden synes i mange Maader en fattig Tid, men der lagdes dog Eplren til mange af de store Bevægelser, der har præget den senere Tid, og gid det samme maa kunne siges om vor Tid.

Efter Salmen „Paa Jerusalem det nyt, talte

Provst Hjortker, Lyngby.

Ud fra Beregningen i Lukas Evangelium om Peders Fjlebræt og en af Davids Salmer holdt Provsten et opbyggeligt Foredrag, der ikke egner sig for udførligt Referat. Han understregede, at det gælder om, at vi, som det staar Salmen, lærer at „tælle vore Dage“, d. v. s.: lærer at kende vor Tid, ikke lever udenom den, men lærer at forstaa det afgørende i den og bruger det til Ertantke, Opgørelse og Afgørelse.

De sidste 20—30 Aar af sidste Aarhundrede kan synes fattig paa store Begivenheder, skønt et nærmere Efterhyn vil vise, at det ikke er ganske rigtig. Noget andet er det med vor Tid. Der kan ikke være Tvivl om, at det er en stor Tid, banfelig og bitter, og i mange Maader staar vi og føler som det er over Evne for vor vege, forvæntede Slægt.

For at forstaa vor Tid maa vi ikke blot se den som den Slagmark, den er, men ogsaa se Jesus, der gaar hen over Slagmarken. Det gælder om, at vi har Jesus med om Bord, vi maa være trofaste mod at høre Guds

Ord. Gør vi ikke det, bliver det en ringe Slægt til at løse de store Opgaver. Men gør vi det, skal vi lære at tælle vore Dage, ogsaa de store og afgørende Dage, som Peder og hans Søller oplevede en af den Dag paa Geneseret Sø, og ligesom de skal vi erfare, at det bringer Velsignelse i Overflod at stele paa Jesu Ord og handle i Tro derpaa.

Provst Wejnertsen sluttede derefter Mødet med en Tale til begge Mødets Ordførere, hvorefter man sang „Deltig er Jorden“ og „Guds Ord, det er vort Arve-gods“.

7.2.1921

Fastelavnsmødet i Næstved

begynder Mandag den 7. Februar med Gudstjeneste i Sct. Mortens Kirke Kl. 11¹/₂. Pastor Borch prædiker og Pastor Knudsen holder Altergang.

Kl. 3 Møde paa Industribygningen, hvor Pastor Thomsen fra Birkerød og Pastor Kring fra Stege taler.

Salmebog bedes medbragt, ogsaa til Eftermiddagsmødet.

Adgang betales med 75 Øre.

Paa Indbydernes Vegne:

Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende den 1.2.1921

- Taler 1: Pastor **Ivar Hansen Thomsen**,
Birkerød
<http://birkerod.mono.net/9771/Birker%C3%B8d>
- Taler 2: Pastor **Hans Janus Kring**,
Linnerup-Hammer / Stege
<http://www.dis-danmark.dk/forum/read.php?5,265118>

167 betalende voksne deltagere a' 0,75 kr.

Næstved Tidende den 8.2.1921:

De folkelige Møder i Sydsjælland.

—0—
Mødet i Næstved.

Det første i Rækken af de Møder, Udvalget til Afholdelse af Folkemøder i Sydsjælland Aar efter Aar indbyder til, holdtes Mandag i Næstved. Som omtalt indleddes det i St. Mortens Kirke med en Gudstjeneste og fortsattes senere paa Dagen med et Møde paa Industribygningen, hvis Sal ud mod Jernbanegade var ganske fyldt af Tilhørere, da Mødet ved Tretiden indleddes.

Paa Indbydernes Vegne bød Forstander D a m, Brøderup, velkommen, hvorefter

Pastor Thomsen,
Birkerød,

holdt et Foredrag, der baade havde Form og Indhold, hentet som dette sidste var ovre fra de Egne, hvor baade de gudelige Bevægelser og den nationale Bevægelse i de sidste Par Menneskealdrer har sat dybe Spor.

Dt var Egnen ovre ved Kongeaaggrænsen, tæt nord for denne Grænselinie, Talerens Barndoms-egn, hvortil Pastor Thomsen førte sine Tilhørere for at vise dem en Række interessante Udsnit af Livet, som det er levet dér saavel før som efter, at denne Voldslinie blev draget, baade den Gang, da de østrigske Officerer laa indkvarteret derovre paa Bøndergaardene, og da den gudelige Vækkelse, der udgik fra Hernhutternes By, bredte sig til alle Sider i Grænseegnene. Ikke mindst da Mænd som P. Larsen, Skræppenborg, og Anders Larsen drog ud fra denne Egn og hver paa sin Vis, henholdsvis indenfor den grundtvigske Bevægelse og Indre Mission, udførte et Arbejde, der fik Betydning i vide Kredse.

Det var Træk fra disse Egne, hvor der er levet et rigt aandeligt Liv, og hvor gode, lyse Minder straalte ud fra de gamle Stuer, Pastor Thomsen skildrede i sit Foredrag, som var værd at lytte til. Men det skulde høres og ikke refereres.

Efter at en Sang var sunget, talte

Pastor Kring,
Stege,

en af de ny, grundtvigske Præster, der er kommet til Præstø Amt, og som man uden Tvivl har Lov at vente sig noget af.

Han tog sit Udgangspunkt fra Pauli Ord til Menigheden i Rom: Alle Ting tjene dem til Gode, som elske Gud! Med disse Ord vil Paulus ikke udlette Grænsen mellem godt og ondt. I den Forstand vil

Apostlen ikke have opfattet Begrebet „alting“. Han fastholder tværtimod en saadan Grænse. Saalænge ondt føles som ondt, er der ingen Fare; men naar det onde har faaet Magt til at gøre os selv onde, da har det naaet sin Hensigt.

Det gaar i Menneskelivet, som det gaar ude i det praktiske Liv. Naar én har Magten og bruger den, og en anden staar med Retten, saa kræves der en Forløsning. Det samme gælder i Kristendommen, og derfor er vor kristne Tro den Forløsningsreligion, den er. Man burde af Verdenskrigen have draget den Lære, at det ikke er nok med en sund Menneskeforstand og en lille Haandsrækning fra oven engang imellem. Det er ikke nok! Saa ender vi i en Forstandsreligion. Der har i ældre Tider været Bestræbelser oppe for at gøre Kristendommen til en Forstandsreligion. Der har staaet stor Strid om, hvorvidt Kristendommen skulde være en Forstands- eller en Forløsningsreligion. Det skarpeste Sammenstød af den Art fra den nyere Tid blev udkæmpet i Halvfjerdserne oppe paa en norsk Højskole mellem Præsten Christoffer Brun og Bjørnstjerne Bjørnson. Det kom mellem disse to hver paa sin Vis betydelige Mænd til en bitter Fejde, under hvilken Pastor Brun hævdede Kristendommen som en Forløsningsreligion, medens Bjørnson ligesaa heftigt kæmpede for Kristendommen som Forstandsreligion. Det var i denne sin Kamp for Forstandskristendommen, at Bjørnson udbrød: „Saml det gode i mig, at jeg maa bestaa“. Chr. Brun vilde have sagt det anderledes.

Selv om man er kommen saa vidt, at man erkender, at en Forstandsreligion er ikke nok — der maa en Befrielse til — saa gælder det om at finde den rette Vej fremad, og den Vej gaar ikke gennem Maskerådeballer, som man sér Ungdommen indbyde til i denne Tid.

Den Forløsning, Lettelse af Trykket, der kan søges ad den Vej, og som vi har sét blive benyttet med særlig Flid baade efter 64-Krigen og nu efter Verdenskrigen, fører ikke til Befrielse. Tværtimod! Ad den Vej bliver Livet kun tommere og tommere. Man søger endvidere Forløsning gennem Guld, Pengene; men heller ikke den Vej fører til Maalet. Og man søger den i Kærligheden mellem Ægtefæller eller mellem Forældre og Børn er der mægtige, forløsende Kræfter; men heller ikke disse er nok til at føre hen til det store Maal.

Dette naas kun, naar Kristendommen tages som den store Forløsningsmagt, der kan tage et

hvert Tryk bort fra Mennesket. I Daabens Pagt er lagt hele Forløsningsmagten, stærk nok til at frelse Mennesker. For at naa frem til dette Maal, maa der kæmpes, og selv om det kan synes, som om Trykket under denne Kamp vokser i Stedet for at aftage, saa gaar det desuagtet, naar der vedholdende kæmpes, henimod det Punkt, som Ludvig Feilberg har betegnet ved Ordet: „Slip!“ Det naas, naar der er kæmpet saa længe, at den kæmpende maa sige: Nu kan jeg ikke længer, min Gud, nu maa du tage fat og føre mig videre. „Slip“ er Springet ud i Guds Naade, og gennem Kamp og „Slip“ er det, vi skal naa frem til, at alt, godt og ondt, kan komme til at tjene os til Gode.

Forstander D a m sluttede Mødet med en Tak til de fire Præster, der paa en saa god Maade havde ført Ordet ved dette Møde. Idet han mindedes Goethes Ord om, at Forstandskristendommens Tider er ufrugtbare Tider, udtalte Hr. Dam med særligt Henblik paa Ryslingestrøden Haabet om, at disse Forløbere for en Forstandskristendom ikke maatte finde en god Jordbund herhjemme.

27.2.1922

Fastelavnsmødet i Næstved

begynder Mandag den 27. Febr. med Gudstjeneste i **St. Mortens Kirke**, Kl. 1 1/2. Pastor Lundby, Vemmelev, prædiker, og Pastor Borch holder Altergang.

Kl. 3 1/2 Møde paa Industribygningen, hvor Foredrag holdes af Forstander Dalsgaard, Sorø, og Pastor Lundby. Adgang 75 Øre.

Meinertsen.

Emil Dam.

Næstved Tidende den 21.2.1922

Folkemødet i Næstved Fastelavns Mandag.

—o—

Industribygningens Sal mod Jernbanegade var ganske fyldt af Tilhørere, da Folkemødet Mandag Eftermiddag indlededes her efter Gudstjenesten i St. Mortens Kirke. Det var et Par gode Foredrag, man fik i dette Eftermiddagsmøde: Forstander Dalsgaards om de sande Værdier og den rette Værdimaaler samt Pastor Lundbys Skildring af et Besøg hos Bjørnstjerne Bjørnson og Christopher Bruun og den dybe Kløft, der paa et afgørende Punkt skilte mellem disse to hver for sig fremragende Mænd.

Forstander E. D a m, Brøderup, indledede paa Indbydernes Vegne med et Velkommen til Talere og Tilhørere, hvorefter

Forstander Dalsgaard, Sorø, talte ud fra et Ord, der for Tiden overalt er i Folkemunde, Ordet **V a l u t a**. Det er et Udtryk for en bestemt Værdi, som kan veksle til de forskellige Tider, men som Værdierne er vaklende, er den Værdimaaler, man har i Valutaen, ogsaa usikker. Især nu om Dage. Der er iøvrigt intet blandt de jordiske Værdier, der staar fast. Det har vi vidst før nu, men det er særlig i den nyere Tid, man har faaet et levende Indtryk af, hvor usikre de jordiske Værdier er. De er afhængige af saa mange Forhold: Tid, Stea, Person.

Men Værdier har man at regne med. I den timelige Verden findes ikke den Del eller Ting, som ikke har Værdi. En gammel, rusten Kniv kan for Beboeren paa en øde Ø være af betydelig Værdi. Alt har sin Bestemmelse. Der er slet ingen Ting, som ikke har været til Nytte. Alt har sin Bestemmelse, sin Opgave. Og det samme gælder os Mennesker. Selv den, der udfører en tilsyneladende meget ubetydelig Gerning, gør sin Nytte og udfylder den Plads, hvorpaa han er sat.

Bevidstheden herom kan give et Menneske Mod paa Livet, især i Stunder, naar vi synes, at det er saa lidt, vi udretter. Men hermed følger ogsaa et Ansvar, som ingen har Lov at skyde fra sig, Ansvaret for, at den Plads, hvorpaa vi staar, bliver udfyldt bedst muligt.

Der er andre Værdier, vi Mennesker undertiden sysler med, og som vi skaber ud af det skabte, visse Kulturgoder og Kulturværdier. Vi Mennesker skal frembringe forædlede Produkter af de Stoffer, der staar til vor Raadighed; men vi er undertiden alt for glade for disse Kulturværdier. Dog knap saa meget nu som før Verdenskrigen, da vi beundrede al den Kultur og Dannelse, der var frembragt, indtil vi en Dag opdagede, at det hele kun var en tynd Skal af Fernis uden paa det raa Stof.

Saaan har det været før. Vi maa bort fra al den Forfinelse, den Overkultur, vi er kommen ind i, og vende tilbage til Naturen, saaledes som Rousseau tilraabte sin Samtid for halvandet Hundrede Aar siden. Det samme var det, der var den røde Traad i de Taler, den indiske Digter og Filosof, T a g o r e holdt paa sin Rejse gennem Europa sidste Sommer: Vi maa vende tilbage til Naturen.

Er dette en Forløber for en Bevægelse henimod den Retning, der stiler mod den virkelige Kultur, den af Gud skabte Kultur.

Er der ingen Værdier, der staar fast, vil man spørge. Jo, der er, og de kan findes, naar man blot lægger Mærke til, om deres Retningslinier peger mod Liv eller Død. Der er blandt alle Livsværdier en Grundværdi, der er utrykt i Ordet **H j e m**. I Hjemmet afrenses Smudset, som er hentet ude fra Verden, og der „kyskes Synden ifra din Pande“, som Bjørnson synger i sin Sang til Hjemmets Pris. Kulturen har gennemgaaende været Hjemmet fjensk, og ikke mindst Krigstiden var ingen god Hjemmenes Tid. Nu er Krigs- og Gullaschtiden heldigvis forbi. Nu gaar det den anden Vej. Der er mange, der er meget betænkelig ved „den ringe Dag“, som vi nu er inde i. Det tror jeg ikke, vi skal være. Tværtimod!

Historien viser os, at „den ringe Dage“ udadtil er de Dage, da Sansen for Livsværdierne bliver

Taler 1: Forstander **Dalsgaard**,
Sorø Højskole
<http://www.soroe-hojskoleforening.dk/historie.htm>

Taler 2: Pastor **Lundby**,
Vemmelev

156 betalende voksne deltagere a'
0,75 kr.

A. D. DALSGAARD.

Næstved Tidende den 28.2.1922:

mere levende end før. De Tider kan være svære at komme igennem for det skrøbelige Kød; men som det hedder i Salmen:

„Naar Hjertet sidder mest beklemt, da bliver Glædens Harpe stemt, at den kan bedre klinge.“

Efter Sangen: „Foragter ej de ringe Dage“, og „Der ligger et Land mod den evige Sne“, talte

Pastor Lundby, Vemmelev.

Hans interessante Foredrag var bygget paa en Skildring af en Rejse, han som ung Student tilføjede med 3 Studenterkammerater i 1889 havde foretaget i Norge, hvor man havde besøgt Bjørnstjerne Bjørnson paa Aulestad, hvor de fire Studenter havde faaet en gæstfri Modtagelse og stærke Indtryk af Bjørnsons storslaaede Personlighed. Og paa samme Rejse havde man besøgt den fremragende norske Højskolemand og Politiker Christopher Bruun paa hans Højskole og faaet Syn for Sagn for, at Bjørnsons afgjorte Brud med den kristne Tro havde skabt en dyb Kløft mellem ham og Christopher Bruun, der paa dette Punkt ikke taalte nogen Gaaen paa Akkord med de kristelige Livsværdier.

Pastor Lundby skildrede forskellige Stadier i Bjørnsons Ungdomstid og sluttede med at fremhæve den **F r e j d i g h e d**, der lyser ud af de Bjørnsonske Sange som f. Eks.: „Løft dit Hoved, du raske Gut“, og som synes at staa i en underlig Modsætning til den indre Ufred, der sporedes hos Bjørnson efter hans Brud med Kristentroen, og som paa hans Dødsleje nede i Paris under Kirkeklokkernes Klang fik ham til at udbrøde: **Aa, de Klokker, de Klokker!**

Pastor Lundbys Foredrag skulde høres, ikke refereres. Derfor nøjes vi med disse Linier.

Forstander **D a m** sluttede ved 6-Tiden, idet han med Forsamlingens Tilslutningens Tilslutning bragte de to Ordførere Mødets Tak.

12.2.1923

Foreninger

Fastelavnsmødet

i Næstved

begynder Mandag den 12. Februar med Gudstjeneste i St. Mortens Kirke Kl. 1 $\frac{1}{3}$, hvor Pastor Johs. Fogh Petersen prædiker og Provst Meinertsen holder Altergang.

Kl. 3 $\frac{1}{2}$ Møde paa Industribygningen med Foredrag af Forstander Poul Hansen, Vallekilde, og Pastor Fogh Petersen.

Adgang til Mødet 75 Øre.

Paa Indbydernes Vegne:

Emil Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende den 5.2.1923

Folkemøderne

i Sydsjælland.

Fastelavnsmødet i Næstved.

Efter Indledningen i St. Mortens Kirke fortsattes Mødet, hvortil Udvalget for Folkemøder i Sydsjælland i Gaar havde indbudt, paa Industribygningen, hvis Sal mod Jernbanegade var ganske fyldt, da Mødet Kl. 3 $\frac{1}{2}$ begyndte.

Provst Meinertsen, Mern, indledede og gav Ordet til

Forstander Poul Hansen,
Vallekilde,

der talte ud fra det gamle Sagn om Kongesønnen Halling.

Det danske Folk har gennem Tiderne vundet sig en herlig aandelig Skat, ægte Arvesølv, ikke mindst gennem de Heltesagn, gamle Sakso har overladt os. Der er ikke et Folk, der har saa herlig en Skat af Sagn, som vi har. Det er, som alle de Farver, det aandelige Liv ejer, er afspejlet i disse Sagn. Sagn som det om Rolf Krake, Hagbart og Signe, Frode Fredegod, sidstnævnte, der aander Længsel efter den store Fredsfyrste, der skulde komme en Gang med den evige Fred.

Taler 1: Forstander **Povl Hansen**, Vallekilde
Højskole

http://nordvestsjaelland.dk/artikler/1935/1935%2021-2-216%20Nylev.%20Jens%20-%20H_iskoleforstander%20Povl%20Hansen%20.pdf

Taler 2: Pastor **Johs. Fog-Petersen**, Vaalse

http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Samfund_jura_og_politik/Myndigheder_og_politisk_styre/Politiker/Johannes_Fog-Petersen

211 betalende voksne deltagere a' 0,75 kr.

Højskoleforstander
Povl Hansen.
20. Oktbr. 1856—21. Aug. 1931.

Johs. Fog-Petersen

Næstved Tidende den 13.2.1923:

Blandt vore Sagn er ogsaa det om Kongesønnen Halling. Hans Fader blev af en Fjende dræbt, medens Halling var Barn, og han kom da tidlig ud blandt fremmede. Han blev en rask Gut, der øvede sine Kræfter og kom tilbage til sit Fædres Land, stillede sig i Spidsen for sit Folk og frigjorde det for det fremmede Aag. Han blev Danmarks fejrede Konge.

Men han nøjedes ikke hermed. Sagnet fortæller, at han tilsidst blev Konge over 70 Riger. Det er billedlig Tale, og hermed vil man sige, at han blev Verdensherre i stort Format.

Til sidst vandt han den skønne, norske Kongedatter, Ragnhild, Kronbladet i hans Lykkes Blomst. I den store, lune Kæmpehal sidder de største Mænd i lystigt Lag den Dag, Brylluppet skal staa; der er Glæde overalt. Men i et afsides Hjørne i Salen sidder en nug, alvorlig Mand og stirrer ind i Kaminens Gløder; han hører intet af de glade Ord fra det lystige Lag; han grubler.

Det er Brudgommen, Kong Halling, og hvad grublede han over? Det faar man Svar paa gennem Sagnets skønne, dybe Billedtale. Han grublede over Menneskelivets store Gaade:

Hvad er det at være et Menneske?

Hvad er vi Mennesker kommet her for, og hvad er Livets Maal? Op og ned! Blomstre og visne, det er Verdens Gang. Men er du steget saa højt, spørger Kong Halling sig selv, at du er en Undtagelse fra denne Livets Lov.

Videre beretter Sagnet om,

hvorledes Halling lader sig føre til et Land, om hvilket det hedder, at der kender man ikke til Forkrænelighedens Lov. Dette Land tilfredsstiller ham imidlertid ikke, og han farer videre til et andet nyt Land, hvor der overalt er Malmklang, Lyden fra de sønderbrudte Vaaben, som den rindende Flod fører med sig. Men heller ikke her fandt han, hvad han søgte, og han kom til et nyt Land, der afgrænsedes af en Mur, bag hvilken Landet, som han søgte, laa, Landet, hvor Blomsten ej visner, hvor Fuglen ej dør, og hvor alt, hvad som blegnet opblomstrer paany. Det forstod han. Men Muren standsede ham. Han kunde ikke naa ind paa den anden Side Muren.

Her bryder Sagnet brat af.

Men saaledes har Tusinder af Mennesker baade før og efter Halling siddet og stirret ned i det uudgrundelige Dyb og spurgt:

Hvader Meningen med Menneskelivet?

Hvor kommer vi fra, og hvor gaar vi hen? Hvor er Maalet?

Man har spurgt sig for i det første Land, d. v. s. Menneskeforstanden, og dennes Datter, Videnskaben, hvad der er bag Tæppet. Og Svaret har kun været: Det er Skyggernes, Taagernes, Tilintetgørelsens Land.

Men dette Svar rører ikke noget stort Syn, men derimod en grænseløs Fattigdom. Vort Hjerte protesterer mod dette Svar.

I dette Land kunde Halling ikke blive, og derfor drog han til ny Egne for at finde Livets Land, indtil han standses foran den store, uigennemtrængelige Mur, hvor Sagnet brat bryder af.

Men vi, der lever Aarhundreder efter, forstaar Meningen. Den Mur, der blev rejst ved Adams og Evas Fald, og som skiller Mennesket fra Gud, er Syndens Mur. Men Syndens Mur er brudt i Stykker, sprængt hin Langfredag, da Tæppet revnede, og paa den første Paaskedag blev Vejen banet for Mennesket til at naa frem til Livets Land.

Mod dette Land vender vi vort Blik. Og gør vi det, vil vi sé, at Muren er brudt, og vi vil erfare, at den, der længes mod dette Maal, han skal faa sin Længsel stillet.

**Pastor Johs. Fog-Petersen,
Vaalse,**

var Mødets sidste Taler.

Han tog sit Udgangspunkt fra 2 Gravskrifter, som imod Sædvane var skrevet af de paagældende om og til sig selv, nemlig den, Søren Kierkegaard skrev til sin egen Grav i 1846 og den, Grundtvig i 1844 havde skrevet til sin Grav.

Navnlig denne sidste fremhævede, at naar Grundtvig blev den, han blev, var det først og sidst, fordi han var Jesus Kristus bundne, stod i levende Forbindelse med sin Frelser. Hvor uløselig han følte sig knyttet til Jesus Kristus søgte Fog-Petersen at vise gennem en Række Citater fra Grundtvigs rige Salmeskat og hans aandelige Sange.

Det iøvrigt meget tankerige og lødige Foredrag var bygget over en Mængde Citater, og som Følge deraf egnede det sig ikke til at gengives i et Referat.

Efter at Salmen: „Du Herre Krist“, var sunget, sluttede Provst Meinertsen Mødet med en Tak til de 2 Ordførere. Det var med Beklagelse, at man havde læst i Bladene, at Forstander Poul Hansen stod i Begreb med at trække sig bort fra sin Stilling som Højskoleleder.

(Poul Hansen afbryder: Det er kun for at blive fritaget for noget Slid; min Højskolevirksomhed fortsætter jeg fremdeles). Ligeledes takkede Provsten Pastor Fog - Petersen og udtalte sin Glæde over hans Medvirkning ved Møder som dette.

3.3.1924

Næstved.

Møderne i Næstved Fastelavnsmandag.

Det aarlige Folkemøde Fastelavnsmandag, hvortil Udvalget for Folkemøder i Sydsjælland indbyder, begynder Kl. 11½ i St. Mortens Kirke, hvor der er Gudstjeneste med Altergang Kl. 11½ ved Pastor Thomsen, Birkerød. Kl. 3½ fortsættes med et Foredragsmøde paa Industribygningen, hvor der vil blive talt af Forstander Uffe Grosen, Vallekilde, og Pastor Severinsen, Bringstrup.

— Samme Dag holdes det aarlige Ungdomsmøde i K. F. U. M.s Sal paa Jernbanegade. Her indleder Pastor Ørberg Kl. 2½ en Forhandling over Emnet: „Omkostningerne ved at være Jesu Discipel“. Kl. 7½ taler Pastor C. Leth, København.

Næstved Tidende den 1.3.1924

Taler 1: Forstander **Uffe Grosen**, Vallekilde Højskole

http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/H%C3%B8jskoleforstander/Uffe_Grosen

Taler 2: Pastor **Severinsen**, Bringstrup

<http://www.gravsted.dk/person.php?navn=pseverinsen>

157betalende voksne deltagere a' 0,75 kr.

Uffe Grosen,
Højskoleforstander

Peder Severinsen

Næstved Tidende den 13.2.1924:

Næstved.**Fastelavnsmøderne i Næstved**

Det aarlige Folkemøde Fastelavnsmandag, hvortil Udvalget for Folkemøder i Sydsjælland indbyder, indlededes i Eftermiddag med Gudstjeneste og Altergang i St. Mortens Kirke, der paa det nærmeste var fyldt.

Pastor Thomsen, Birkerød, talte ud fra Lignelserne om den kostbare Perle og om Skatten i Ageren og gav Svar paa Spørgsmaalet: „Hvad vil det sige at sælge alt for at faa Guds Rige“. Det vil ikke sige at lukke sig inde og give Afkald paa alt, hvad man kan undvære. Det er ikke det ydre, man skal give Afkald paa, men det indre. Vi skal give Gud vor Lykke.

Derefter var der Altergang.

Kl. 3½ talte paa Industribygningen Forstander Grosen, Vallekilde, og Pastor Severinsen, Bringstrup.

23.2.1925

Fastelavnsmødet i Næstved

begynder Mandag den 23. Februar. Kl. 1 1/4, med Gudstjeneste og Altergang i Sct. Mortens Kirke ved Pastor Rosendal, København.
Kl. 3 1/4: Foredrag paa Industribygningen af Forstander Rosendal, Lyngby, og Pastor Lundby, Vemmelev.
Adgang 75 Øre.

Emil Dam.

Meinertsen.

Næstved Tidende den 17.2.1925

Næstved Tidende den 24.2.1925:

Fastelavnsmødet i Næstved.

—o—
Det afsluttende Møde paa Industribygningen Mandag Eftermiddag havde samlet en talrig Forsamling — saa mange Salen mod Jernbanegade kunde rumme — og blev meget vellykket. Det var to hver for sig interessante og lødige Foredrag, der holdtes.

Provst Meinertsen, Mern, bød velkommen og meddelte, at Pastor Lundby, Vemmelev, vilde tale i Stedet for H. P. Hanssen, der var blevet forhindret.

Efter at man havde sunget „Kongehaand og Folkestemme“ talte

Taler 1: Forstander **Hans August Rosendal**, Grundtvigs højskole, Lyngby
http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Kirke_og_tro/Biskop/Axel_Rosendal

Taler 2: Pastor **Lundby**, Vemmelev

162 betalende voksne deltagere a' 0,75 kr.

Forstander Rosendal, Lyngby,
om Grundtvig som Politiker. I Firserne paaberaabte Folk af begge Partier sig Grundtvigs Navn. Og det samme kan man jo blive Vidne til den Dag i Dag.
Hvad var da Grundtvig politisk?
Han var sit eget Parti og altid paa Frihedens Side. De fleste bliver med Aarene mere og mere konservative og ender undertiden i en temmelignavenKonservatisme. Enkelte gaar det modsat, og blandt disse var Grundtvig. Hans Frisind blev rigere og rigere.
Politisk har Grundtvig haft sin Skolegang i England. Det var særlig hans Rejser derovre i Slutningen af Tyverne og Begyndelsen af Trediverne, der i denne Henseende fik Betydning for ham. I England fik han sin Sans for politiske Realiteter og sin Forstaaelse af det levendes Ret. Grundtvig holdt den Gang paa Enevoldsmagten, dog ikke hvor den var et Rov. Men hvor den som herhjemme var skænket Kongen, der maatte Forandringen ske ad Frivillighedens Vej. Derfor saa Grundtvig ned paa Julirevolutionen og dens Mænd og paa Rigsdage — bl. a. fordi han ansaa det for umuligt at skrive en Valglov, der sikrer de bedstes Valg. Han frygtede for, at de, der vilde blive valgt, oftest vilde blive dem, der talte bedst og kunde kilde deres Tilhøreres Øren mest ved Løfter. Frihed paa det aandelige Omraade ansaa han dog naturligvis allerede da for meget væsentligt, og ogsaa de raadgivende Provinsialstænder hilste han med Glæde.
Grundtvig skuffedes ikke som saa mange andre over, at Christian VIII ikke som ventet gav en fri Forfatning. Personlig var han og forblev han en kongeligsindet Mand.

get til Slottet deltog han ikke. Dog var der da en Tilnærmelse at spore mellem ham og de Nationalliberale. 20 Aars haard Kamp mellem ham og Professor H. N. Clausen endte dengang i det forstaaende Nik og det Smil, Professorens fra Folketoget sendte op til den tidl. Modstanders Vindue.

Grundtvig stillede sig ved Valget til den grundlovgivende Rigsforsamling i Nyboder, valgtes ved Kaaringen, men faldt, da der krævedes og gennemførtes skriftlig Afstemning.

Ved Præstøvalget kom Grundtvig ind i Rigsforsamlingen. Her tog han livlig Del i Forhandlingerne om alle vigtige Spørgsmaal. Han var imod alm. Værnepligt, og en staaende Hær ansaa han for en stor Ulykke. Han anbefalede Folkevæbning med den Motivering, at det at være Krigsmand i Fredstid var lige saa meningsløst som at være Sømand paa Landjorden. Den alm. Valgret var han dengang ikke Tilhænger af, men mente paa den anden Side, at naar Rigsforsamlingen var valgt paa dette Grundlag, maatte man ogsaa fortsætte. I Debatten om Folkekirken ivrede han mod Betegnelsen evangelisk-luthersk, som han fandt var et Begreb for noget vist, som intet sagde.

Han var en varm Ven af Fæstets Overgang til Selveje og af Nævningeinstitutionen og kæmpede tappert, men forgæves for, at alle Forrettigheder, der knyttede sig til en Eksamen, skulde stryges. Han var mod tvungen Folkeskole, Fattigvæsen og mod

Pension. Embedsmændene burde have en Løn, saa de kunde lægge lidt til Side. Grundtvig havde stillet Ændringsforslag til næsten alle Paragraffer og blev borte, da den endelige Afstemning fandt Sted d. 25. Maj 1849. Han vilde ikke stemme for den, fordi den ikke var den gamle Enevoldsvens rummelig nok, men han vilde heller ikke stemme mod den, fordi han ikke vilde i deres Selskab, der var Grundlovens Modstandere.

Da Grundloven i 1855 blev indskrænket, traadte Grundtvig ud. Han saa i de bestandige Rivninger og Tovtrækkerier for at skabe et nogenlunde fordrageligt Samliv mellem de tre Rigsdele. Følgen af, at man ikke havde fulgt hans Raad og ventet med at vedtage Grundloven til efter Krigen, saa Sønderjyderne kunde være kommet med.

Tal. skildrede derpaa Grundtvigs sidste Optræden paa den politiske Arena, da han som 83-aarig kæmpede mod den reviderede Grundlov i 1866. Det var som bekendt forgæves. Grundtvig og Tscherning søgte som sidste Middel at bevæge Kongen til at benytte sin Vetoret og nægte den indskrænkede Grundlov sin Underskrift. Men ogsaa det var forgæves. Kongen lod — raadet af lidet fremsynte Raadgivere — dem meddele, at han ikke kunde modtage dem.

Hvad man end maatte mene om Grundtvig som Politiker, saa maa man dog indrømme, at de Profetier, han fremsatte om de skæbnesvangre Følger af Vedtagelsen af den reviderede Grundlov, desværre tilfulde skulde komme til at gaa i Opfyldelse. Bjørnson skrev i sit berømte Digt efter Grundtvigs Død, at hans Syner skulde rande Nordfolkens Udsyn i tusind Aar. Selv om det vel kun i mindre Grad gjaldt Gr. som Politiker, er der næppe Tvivl om, at det ikke vilde være den daarligste Betragtning, der — ogsaa i vore Dage — reviderede de Krav, der melder sig som Frihedskrav, efter hans Opfattelse.

Pastor Lundby, Vemmelev, talte derefter om det at finde Hvile i den enfoldige Kristentro, idet han gik ud fra afdøde Professor Heegaards Vidnesbyrd i saa Henseende.

Det var et særpræget Foredrag, der kun i mindre Grad egnede sig for Referat, og vi skal derfor nøjes med at skitsere dets Omrids.

Der er mange søgende Sjæle, som længes efter at have noget at have noget at bygge deres Liv paa. Tal. citerede til Støtte for denne Paastand Udtalelser af to franske Tænkere, der havde været erklærede Fritænkere, men nu i hvert Fald var kommet til Erkendelse af Tomheden og Forfængeligheden i et Liv uden Tro.

Der er Mennesker, der siger: Vi misunder jer, I, der kan gaa i Kirke og samles der med Glæde. Men vi kan ikke tro. De kræver Beviser for Guds Eksistens. Gud giver det ikke og med Forsæt. Andre kræver ikke, at deres Tanke skal besejres, men at deres Følelse skal det. Ogsaa de faar Lov at vente forgæves. Atter andre kræver, at deres Villie bliver besejret. Men heller ikke de faar disse ydre Tegn opfyldt. Der findes her i Verden, hvor alt er usikkert, og hvor vore Sjæle forgæves søger en fast Ankerplads, kun Sikkerhed i Daaben til Guds Naade. Gud hjælpe os til at finde denne Ankerplads.

Provst Meinertsen takkede for de to Foredrag, og med Sangen „Flyv ud mit Korn i Mulde“ sluttede det gode Møde.

Dette var det sidste fastelavnsmøde i Næstved, arrangeret af

Foreningen af indbydere til folkemøder i Sydsjælland.

Til de 10 møder har der i alt været 2567 betalende deltagere.